

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Opførelse af en Møntbygning.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 2007; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 647).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget og Spørgmaalet om dets Overgang til tredie Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Nørskov): Som ærede Medlemmer vil se af Betænkningen, er det ikke lykkedes at opnaa Enighed i Udvalget, hvad jeg meget beklager. Udvalget har delt sig i et Flertal paa 11 og et Mindretal paa 4 Medlemmer. Flertallet finder, at det er paakrævet at gaa til Opførelse af en ny Møntbygning, og indstiller derfor Lovforslaget uforandret til Vedtagelse. Ved et godt og dygtigt Arbejde saavel fra Ledelsens som fra Arbejdernes Side er det lykkedes sidste Aar at fremstille ca. 33 Mill. Stkr. Smaaamønt, men man naar sikkert ikke en saa stor Produktion i det kommende Aar, thi fordi Fabrikken en enkelt Dag kan fremstille en stor Mængde Mønter, maa man ikke deraf slutte, at det samme kan ske hver Dag i Aaret. I en saa gammel Bygning og med saa gamle Maskiner som dem, der findes i den nuværende Møntbygning, kan der let fremkomme en Standsning i Arbejdet. Jeg forstaa derfor ikke, at det ærede Mindretal kan mene, at der aarlig vil kunne fremstilles ca. 40 Mill. Stkr. Smaaamønt. Saa mange er der overhovedet aldrig fremstillet et enkelt Aar, og saa mange kan ikke fremstilles et enkelt Aar i den gamle Bygning. Da der tillige skal fremstilles større Mønter — og det er jo nødvendigt —, vil man ikke paa langt naa op til de 33 Mill. Stkr. Naar Forholdene bliver normale, vil det være paakrævet, at vi ophører med Udstedelse af de mange Sedler og gaar over til at foretage en Guldudmøntning, og af de Bemærkninger, som ledsagede Lovforslaget, da det i sin Tid blev fremsat i Landstinget, fremgaar det ganske tydeligt, at denne Guldudmøntning vil tage ikke mindre end 10 Maaneder, og i den Tid kan ingen anden Udmøntning finde Sted. Enhver vil da let kunne forstaa, at hvis Rigsdagen ikke vedtager dette Lovforslag, vil Mangelen paa Mønter og særlig paa Smaaamønter blive meget stor og vil

sikkert afstedkomme forskellige Ulemper for Befolkningen, thi trods Møntens stærkt forcerede Drift har Mangelen paa Skillemønt været meget stærkt følelig i længere Tid i mange Egne, men dog ganske særlig i Sønderjylland. Der er dernedefra kommet mange Klager over den store Mangel paa Skillemønt, der har været, og det ærede Medlem Hr. Mads Gram har ogsaa givet Udtryk for disse Klager under sit Arbejde i Udvalget, og det var ret bemærkelsesværdigt for et Par Dage siden at læse en Artikel i „Berlingske Tidende“ med Overskriften: „Frimærkemønten“s Indførelse i Sønderjylland. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse lidt af denne Artikel. Det hedder i den: „Lige siden Danmarks Overtagelse af de sønderjydske Landsdele har der, som gentagende omtalt, i disse endnu mere end i det øvrige Land gjort sig en følelig Mangel paa Skillemønt gældende saavel i den daglige Omsætning Mand og Mand imellem som paa Jernbane-, Post-, Telegraf- og andre offentlige Steder.“ Der henvises saa i Artiklen til, at det vil være nødvendigt at bruge indkapslede Frimærker som Skillemønt, og i Slutningen af Artiklen hedder det: „Efter hvad Overpostinspektør Andersen udtaler i et Interview i „Hejmdal“, har han netop været her i Byen til de afsluttende Forhandlinger om Sagen, og der skal være god Udsigt til, at den nye, nemme Reform inden længe kan være bragt frem til praktisk Udførelse. Den vil da nok ogsaa snart finde Vej til andre Dele af Landet, hvor Skillemønt-Mangelen stadig gør sig gældende.“ „Berlingske Tidende“ skriver altsaa, at ikke alene nede i Sønderjylland, men ogsaa i det øvrige Land gør Skillemøntmangelen sig gældende, og at det vil være nødvendigt ogsaa her oppe at indføre indkapslede Frimærker som Skillemønt. Naar Mangelen er saa stor — og det ved enhver, at den er —, anser Flertallet det for nødvendigt at gaa til Opførelse af en ny Møntbygning, saa at Behovet kan blive tilfredsstillet.

Som ærede Medlemmer vil se, har Udvalget udgivet et helt lille Værk, der vist indeholder næsten alt vedrørende Møntvirksomhed. Udvalget har saaledes ogsaa søgt Oplysning om, hvad det vil koste at ombygge den gamle Møntbygning, og som oplyst i Betænkningen vil Bekostningen derved blive meget stor, nemlig 418 000 Kr., og da tilmed Arbejdet med Udmøntningen maatte standses i ca. 9 Maaneder, hvilket vilde medføre adskillige Ulemper, idet man blandt andet i den Tid ikke kunde udmønte Skillemønt, ligesom Staten ogsaa vilde gaa